

2. Omówienie istotnych zmian prawa i ich skutków w organizacji pracy szkoły/placówki.

2.1. Karta Nauczyciela po zmianach od 1 września 2018 r. (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 967.)

Rozdział 2 Obowiązki nauczycieli

Art. 6. Nauczyciel obowiązany jest:

- 1) rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę;
- 2) wspierać każdego ucznia w jego rozwoju;
- 3) dążyć do pełni własnego rozwoju osobowego;

3a) doskonalić się zawodowo, zgodnie z potrzebami szkoły;

- 4) kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka;
- 5) dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.

Art. 6 a.1. Praca nauczyciela podlega ocenie. Oceny pracy nauczyciela dokonuje się:

- 1) po zakończeniu stażu na stopień nauczyciela kontraktowego, nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego;
- 2) po zakończeniu dodatkowego stażu, o którym mowa w art. 9g ust. 8;
- 3) co 3 lata pracy w szkole od dnia uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego, nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego.”,

„1a. W przypadku, gdy termin, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, upływa w okresie odbywania przez nauczyciela kontraktowego lub nauczyciela mianowanego stażu na kolejny stopień awansu zawodowego, oceny pracy dokonuje się po zakończeniu tego stażu.

1b. W razie usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela w pracy, trwającej dłużej niż 3 miesiące, termin, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, ulega przedłużeniu o czas tej nieobecności.

1c. W przypadku zmiany miejsca zatrudnienia nauczyciela ocena pracy jest dokonywana nie wcześniej niż po upływie roku od dnia podjęcia pracy w danej szkole, a termin, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, ulega odpowiednio przedłużeniu.

1d. Ocena pracy nauczyciela kontraktowego, nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego może być także dokonana w każdym czasie, nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dokonania oceny poprzedniej, z inicjatywy dyrektora szkoły lub na wniosek:

- 1) nauczyciela;
- 2) organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli – kuratora oświaty;
- 3) organu prowadzącego szkołę;
- 4) rady szkoły;
- 5) rady rodziców.

1e. Kryteria oceny pracy nauczyciela dotyczą stopnia realizacji obowiązków określonych w art. 6 i art. 42 ust. 2 oraz w art. 5 ustawy – Prawo oświatowe i obejmują wszystkie obszary działalności szkoły odpowiednio do posiadanego stopnia awansu zawodowego.

1f. Kryteria oceny pracy dyrektora szkoły dotyczą stopnia realizacji obowiązków określonych w art. 6 i art. 7 oraz w art. 68 ust. 1, 5 i 6 ustawy – Prawo oświatowe, a w przypadku realizowania przez dyrektora szkoły zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych – także obowiązków określonych w art. 42 ust. 2 oraz w art. 5 ustawy – Prawo oświatowe.

1g. Na ocenę pracy nauczyciela i dyrektora szkoły nie mogą mieć wpływu jego przekonania religijne i poglądy polityczne, a także odmowa wykonania przez niego polecenia służbowego, gdy odmowa taka wynikała z uzasadnionego przekonania, że wydane polecenie było sprzeczne z dobrem ucznia albo dobrem publicznym.

2. Dyrektor szkoły jest obowiązany dokonać oceny pracy nauczyciela w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia złożenia wniosku, a w przypadku oceny pracy dokonywanej z własnej inicjatywy oraz w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 – w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia powiadomienia nauczyciela na piśmie o rozpoczęciu dokonywania oceny jego pracy.

2a. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, dyrektor szkoły jest obowiązany dokonać oceny pracy nauczyciela w terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia sprawozdania, o którym mowa w art. 9c ust. 3.

2b. Do okresów, o których mowa w ust. 2 i 2a, nie wlicza się okresów usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela w pracy, trwającej dłużej niż 14 dni, oraz okresów ferii szkolnych wynikających z przepisów w sprawie organizacji roku szkolnego, a w przypadku nauczycieli zatrudnionych w szkołach, w których nie są przewidziane ferie szkolne – okresów urlopu wypoczynkowego trwającego nieprzerwanie co najmniej 14 dni kalendarzowych.

4. Ocena pracy nauczyciela ma charakter opisowy i jest zakończona stwierdzeniem uogólniającym:

- 1) ocena wyróżniająca;
- 2) ocena bardzo dobra;

- 3) ocena dobra;
- 4) ocena negatywna.

5. Oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły, który przy jej dokonywaniu:

- 1) zasięga opinii rady rodziców, z wyjątkiem szkół i placówek, w których nie tworzy się rad rodziców;
- 2) w przypadku nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego – zasięga opinii opiekuna stażu o dorobku zawodowym nauczyciela za okres stażu;
- 3) może zasięgnąć opinii samorządu uczniowskiego;
- 4) na wniosek nauczyciela zasięga, a z własnej inicjatywy może zasięgnąć opinii właściwego doradcy metodycznego na temat pracy nauczyciela, a w przypadku braku takiej możliwości – opinii innego nauczyciela dyplomowanego lub mianowanego, a w przypadku nauczyciela publicznego kolegium pracowników służb społecznych – opinii opiekuna naukowo - dydaktycznego.”,

„5a. Rada rodziców przedstawia pisemną opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o dokonywanej ocenie pracy nauczyciela. Nieprzedstawienie opinii przez radę rodziców nie wstrzymuje dokonywania oceny pracy.

5b. W przypadku, gdy dyrektorem szkoły jest osoba niebędąca nauczycielem, oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły w porozumieniu z nauczycielem zajmującym inne stanowisko kierownicze i sprawującym w tej szkole nadzór pedagogiczny, a w przypadku innych form wychowania przedszkolnego, przedszkoli, szkół i placówek, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 – nauczyciel upoważniony przez organ prowadzący.

5c. W przypadku, gdy dyrektorem szkoły jest osoba niebędąca nauczycielem, oceny pracy nauczyciela zajmującego inne stanowisko kierownicze i sprawującego w tej szkole nadzór pedagogiczny dokonuje dyrektor szkoły w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli – dyrektor szkoły w porozumieniu z kuratorem oświaty.

5d. W przypadku uzupełniania przez nauczyciela tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć na podstawie art. 22 ust. 1 oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, w porozumieniu z dyrektorem szkoły, w której nauczyciel uzupełnia obowiązkowy wymiar zajęć.

5e. W przypadku, o którym mowa w art. 22 ust. 3, oceny pracy nauczyciela po zakończeniu stażu na kolejny stopień awansu zawodowego dokonuje dyrektor szkoły wyznaczony przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w porozumieniu z dyrektorami szkół, w których nauczyciel odbywał staż.

5f. Oceny pracy nauczyciela, któremu powierzono zadania doradcy metodycznego, dokonuje dyrektor szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, po uzyskaniu oceny pracy dokonanej przez dyrektora właściwej placówki doskonalenia nauczycieli, w zakresie dotyczącym wykonywania zadań doradcy metodycznego.”,

„6. Oceny pracy dyrektora szkoły, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej 6 miesięcy dokonuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, a w przypadku gdy organ prowadzący szkołę jest jednocześnie organem sprawującym nadzór pedagogiczny – oceny dokonuje ten organ. W przypadku placówek doskonalenia nauczycieli oceny pracy dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli przez okres co najmniej 6 miesięcy dokonuje kurator oświaty w porozumieniu z organem prowadzącym placówkę.

7. Organ, o którym mowa w ust. 6, dokonuje oceny pracy dyrektora szkoły, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej 6 miesięcy po zasięgnięciu opinii rady szkoły i zakładowych organizacji związkowych działających w tej szkole.

7a. Do oceny pracy, o której mowa w ust. 6, przepisy ust. 2–2b stosuje się odpowiednio.”,

„8. Ocenę pracy ustala się po zapoznaniu nauczyciela z jej projektem oraz wysłuchaniu jego uwag i zastrzeżeń.

8a. Nauczyciel, po ustaleniu oceny jego pracy, otrzymuje kartę oceny pracy zawierającą ocenę pracy, jej uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości wniesienia odwołania albo wniosku o ponowne ustalenie oceny.

8b. Przy dokonywaniu oceny pracy do doręczeń stosuje się odpowiednio przepisy art. 39, art. 42, art. 43, art. 44, art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).”,

9. Od ustalonej oceny pracy, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, przysługuje:

1) nauczycielowi – prawo wniesienia odwołania, za pośrednictwem dyrektora szkoły, do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą, a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli – prawo wniesienia odwołania, za pośrednictwem dyrektora placówki, do kuratora oświaty;

2) dyrektorowi szkoły, nauczycielowi, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, oraz nauczycielowi pełniącemu w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej 6 miesięcy, a także dyrektorowi placówki doskonalenia nauczycieli, nauczycielowi, któremu czasowo powierzono

pełnienie obowiązków dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, oraz nauczycielowi pełniącemu w zastępstwie obowiązki dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli przez okres co najmniej 6 miesięcy – prawo złożenia wniosku o ponowne ustalenie oceny jego pracy do organu, który tę ocenę ustalił.

10. Odwołanie albo wniosek o ponowne ustalenie oceny pracy rozpatruje zespół oceniający powołany przez organ, o którym mowa w ust. 9.

10a. Organ, o którym mowa w ust. 9, w terminie 30 dni od dnia otrzymania odwołania albo wniosku o ponowne ustalenie oceny pracy, po rozpatrzeniu odwołania albo wniosku o ponowne ustalenie oceny pracy przez zespół oceniający:

- 1) podtrzymuje ocenę pracy dokonaną przez dyrektora szkoły lub organ, o którym mowa w ust. 6, albo
- 2) uchyla ocenę pracy dokonaną przez dyrektora szkoły lub organ, o którym mowa w ust. 6, oraz ustala nową ocenę pracy nauczyciela, albo
- 3) uchyla ocenę pracy dokonaną przez dyrektora szkoły lub organ, o którym mowa w ust. 6, oraz przekazuje sprawę do ponownego ustalenia oceny pracy, jeżeli ocena pracy została dokonana z naruszeniem prawa.

10b. Ocena pracy ustalona przez organ, o którym mowa w ust. 9, w wyniku odwołania albo wniosku o ponowne ustalenie oceny pracy jest sporządzana w formie pisemnej i zawiera uzasadnienie.

10c. Ocena pracy ustalona przez organ, o którym mowa w ust. 9, jest ostateczna.

2.2. Rozporządzenie MEN z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, zakresu informacji zawartych w karcie oceny, składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego oraz trybu postępowania odwoławczego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1133)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 29 maja 2018 r.

w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, zakresu informacji zawartych w karcie oceny, składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego oraz trybu postępowania odwoławczego - Dz. U. z 2018 r., poz. 1133

§ 2. 1. Kryteria oceny pracy nauczyciela stażysty obejmują:

- 1) poprawność merytoryczną i metodyczną prowadzonych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- 2) dbałość o bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki;

- 3) znajomość praw dziecka, w tym praw określonych w Konwencji o prawach dziecka, przyjętej dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r., poz. 526), ich realizację oraz kierowanie się dobrem ucznia i troską o jego zdrowie z poszanowaniem jego godności osobistej;
- 4) wspieranie każdego ucznia, w tym ucznia niepełnosprawnego, w jego rozwoju oraz tworzenie warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa ucznia w życiu szkoły oraz środowiska lokalnego;
- 5) kształtowanie u uczniów szacunku do drugiego człowieka, świadomości posiadanych praw oraz postaw obywatelskiej, patriotycznej i prospołecznej, w tym przez własny przykład nauczyciela;
- 6) współpracę z innymi nauczycielami;
- 7) przestrzeganie przepisów prawa z zakresu funkcjonowania szkoły oraz wewnętrznych uregulowań obowiązujących w szkole, w której nauczyciel jest zatrudniony;
- 8) poszerzanie wiedzy i doskonalenie umiejętności związanych z wykonywaną pracą, w tym w ramach doskonalenia zawodowego;
- 9) współpracę z rodzicami.

1. Kryterium oceny pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, **nie obejmuje** nauczyciela zatrudnionego w szkole dla dorosłych, kolegium pracowników służb społecznych, bibliotece pedagogicznej oraz placówce doskonalenia nauczycieli.

2. **Kryteria** oceny pracy nauczyciela stażysty, dokonywanej po zakończeniu stażu na stopień nauczyciela kontraktowego, **obejmują także stopień realizacji planu** rozwoju zawodowego.

§ 3. 1. Kryteria oceny pracy nauczyciela kontraktowego obejmują kryteria określone w § 2 ust. 1, a ponadto obejmują:

- 1) planowanie, organizowanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych wynikających ze specyfiki szkoły i zajmowanego stanowiska, z wykorzystaniem metod aktywizujących ucznia, w tym narzędzi multimedialnych i informatycznych, dostosowanych do specyfiki prowadzonych zajęć;
- 2) diagnozowanie potrzeb i możliwości ucznia oraz indywidualizowanie pracy z uczniem;
- 3) analizowanie własnej pracy, wykorzystywanie wniosków do doskonalenia procesu dydaktyczno – wychowawczego i opiekuńczego oraz osiąganie pozytywnych efektów swojej pracy;
- 4) wykorzystywanie w pracy wiedzy i umiejętności nabytych w wyniku doskonalenia zawodowego;

- 5) realizowanie innych zajęciach i czynności, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 KN, w tym udział w przeprowadzaniu egzaminów, o których mowa w art. 42 ust. 2 b pkt 2 KN.

2. Kryteria oceny pracy nauczyciela kontraktowego, dokonywanej po zakończeniu stażu na stopień nauczyciela mianowanego, obejmują także stopień realizacji planu rozwoju zawodowego.

§ 4. 1. Kryteria oceny pracy **nauczyciela mianowanego** obejmują kryteria określone w **§ 2 ust. 1 i § 3 ust. 1**, a ponadto obejmują:

- 1) podejmowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych, programowych lub metodycznych w prowadzeniu procesów dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- 2) pobudzanie inicjatyw uczniów poprzez inspirowanie ich do działań w szkole i środowisku pozaszkolnym oraz sprawowanie opieki nad uczniami podejmującymi te inicjatywy;
- 3) prowadzenie oraz omawianie zajęć otwartych dla nauczycieli lub rodziców;
- 4) wykorzystywanie wiedzy i umiejętności nabytych w wyniku doskonalenia zawodowego do doskonalenia własnej pracy oraz pracy szkoły;
- 5) realizowanie powierzonych funkcji lub innych zadań dydaktycznych zleconych przez dyrektora.

2. Kryteria oceny pracy nauczyciela mianowanego, dokonywanej po zakończeniu stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego, **obejmują także stopień realizacji planu rozwoju zawodowego.**

§ 5. Kryteria oceny pracy nauczyciela **dyplomowanego** obejmują kryteria określone w **§ 2 ust. 1, § 3 ust. 1 oraz § 4 ust. 1**, a ponadto obejmują:

- 1) ewaluację własnej pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz wykorzystywanie jej wyników do doskonalenia własnej pracy i pracy szkoły;
- 2) efektywne realizowanie zadań na rzecz ucznia we współpracy z podmiotami zewnętrznymi;
- 3) dwa z poniższych kryteriów, wskazane przez nauczyciela:
 - a) opracowywanie i wdrażanie innowacyjnych programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych lub innych programów wynikających ze specyfiki szkoły lub zajmowanego stanowiska, z uwzględnieniem potrzeb uczniów,
 - b) upowszechnianie dobrych praktyk edukacyjnych, w szczególności przygotowanie autorskiej publikacji z zakresu oświaty,

- c) przeprowadzenie ewaluacji działań wynikających z pełnionej funkcji lub zadań związanych z oświatą realizowanych poza szkołą oraz wykorzystywanie jej wyników do podnoszenia jakości pracy szkoły.
- d) współpracę z Centralną Komisją Egzaminacyjną lub okręgową komisją egzaminacyjną, w szczególności w charakterze egzaminatora, autora zadań lub recenzenta, placówkami doskonalenia nauczycieli lub szkołami wyższymi w zakresie opieki nad studentami odbywającymi praktyki pedagogiczne.

§ 6. 1. Ocenę pracy nauczyciela ustala się po ustaleniu poziomu spełniania wszystkich kryteriów oceny pracy określonych dla danego stopnia awansu zawodowego, z zastosowaniem wskaźników oceny pracy określonych w regulaminie, o którym mowa w art. 6a ust. 14 Karty Nauczyciela.

2. W przypadku ustalania poziomu spełniania kryteriów oceny pracy nauczyciela na poziomie:

- 1) **95%** i powyżej – nauczyciel otrzymuje ocenę wyróżniającą;
- 2) **80%** i powyżej – nauczyciel otrzymuje ocenę bardzo dobrą;
- 3) **55%** i powyżej – nauczyciel otrzymuje ocenę dobrą;
- 4) **poniżej 55%** – nauczyciel otrzymuje ocenę negatywną.

§ 7. 1. W przypadku dokonywania oceny pracy **z inicjatywy dyrektora szkoły lub na wniosek** organu sprawującego nadzór pedagogiczny, organu prowadzącego szkołę, rady szkoły lub rady rodziców, **dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia nauczyciela, w formie pisemnej**, o wszczęciu procedury dokonywania oceny jego pracy.

2. **Opinie**, o których mowa w art. 6a ust. 5 pkt 2– 4 Karty Nauczyciela, **są wyrażane na pisemnej, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o dokonywanej ocenie pracy. Opinia zawiera uzasadnienie.**

§ 8. 1. Na wniosek nauczyciela przy zapoznawaniu go z projektem oceny i wysłuchaniu jego uwag i zastrzeżeń może być obecny przedstawiciel wskazanej przez nauczyciela zakładowej organizacji związkowej.

2. Uwagi i zastrzeżenia do projektu oceny nauczyciel **może również** zgłosić w formie pisemnej, w terminie **5 dni roboczych** od dnia zapoznania go z projektem oceny.

§ 9. 1. Dyrektor szkoły **doręcza** nauczycielowi **oryginał karty** oceny pracy.

2. Karta oceny pracy zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko nauczyciela;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) miejsce zatrudnienia i zajmowane stanowisko;
- 4) staż pracy pedagogicznej;
- 5) stopień awansu zawodowego;
- 6) wykształcenie;
- 7) datę dokonania ostatniej oceny pracy;
- 8) stwierdzenie uogólniające, o którym mowa w art. 6a ust. 4 Karty Nauczyciela;

- 9) uzasadnienie oceny pracy, obejmujące odniesienie się do spełnienia przez nauczyciela poszczególnych kryteriów oceny pracy;
- 10) datę sporządzenia oceny pracy;
- 11) podpis osoby dokonującej oceny pracy;
- 12) pouczenie o terminie i trybie wniesienia odwołania od oceny pracy.

4. Kopię karty oceny pracy włącza się do akt osobowych nauczyciela.

§ 10. 1 dyrektor szkoły przekazuje odwołanie od oceny pracy nauczyciela do organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a w przypadku nauczyciela placówki doskonalenia nauczycieli – do kuratora oświaty, w terminie **5 dni** roboczych od dnia otrzymania odwołania, o którym mowa w art. 6a ust. 14 Karty Nauczyciela.

2. Odwołanie od oceny pracy nauczyciela rozpatruje powołany przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku nauczyciela placówki doskonalenia nauczycieli – kuratora oświaty, zespół oceniający w składzie:

- 1) przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą, a w przypadku nauczyciela placówki doskonalenia nauczycieli – kuratora oświaty, jako przewodniczący zespołu;
- 2) przedstawiciel rady pedagogicznej szkoły;
- 3) przedstawiciel rady rodziców;
- 4) właściwy nauczyciel - doradca metodyczny lub nauczyciel -konsultant;
- 5) przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej wskazanej przez nauczyciela.

3. W przypadku odwołania od oceny pracy nauczyciela - konsultanta w skład zespołu oceniającego zamiast osób wymienionych w ust. 2 pkt 2–4 powołuje się drugiego przedstawiciela kuratora oświaty oraz przedstawiciela nauczycieli - konsultantów zatrudnionych w danej placówce doskonalenia nauczycieli.

4. W przypadku odwołania od oceny pracy nauczyciela – doradcy metodycznego w skład zespołu oceniającego powołuje się, poza osobami wymienionymi w ust. 2 pkt 1–3 i 5, przedstawiciela nauczycieli konsultantów zatrudnionych we właściwej placówce doskonalenia nauczycieli.

5. Przepisu ust. 2 pkt 3 nie stosuje się w szkołach, w których nie tworzy się rad rodziców.

6. *odwołanie od oceny pracy nauczyciela kolegium pracowników służb społecznych (...).*

7. Zespół oceniający rozpatruje odwołanie od oceny po uprzednim wysłuchaniu nauczyciela, który wniósł odwołanie. Organ, o którym mowa w ust. 1, nie później niż 5 dni roboczych przed terminem posiedzenia zespołu oceniającego, na którym nauczyciel ma być wysłuchany, zawiadamia nauczyciela o posiedzeniu. Niestawienie się nauczyciela, mimo prawidłowego zawiadomienia o posiedzeniu, nie wstrzymuje rozpatrywania odwołania przez zespół oceniający i wydania rozstrzygnięcia.

8. Rozstrzygnięcie zespołu oceniającego są podejmowane zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym w obecności co najmniej 2/3 członków zespołu. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego zespołu.

9. Zespół oceniający sporządza pisemne uzasadnienie rozstrzygnięcia.

10. W przypadku podjęcia rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 6a ust. 10 pkt 2 Karty Nauczyciela, do ustalenia nowej oceny pracy stosuje się przepisy § 9 ust. 2 i 3. (uchylenie oceny wystawionej przez dyrektora oraz ustalenie nowej oceny).

§ 11. Przepisy § 2–10 **stosuje się odpowiednio do ustalania oceny pracy nauczycieli religii**, z tym, że organ upoważniony do dokonania oceny ma obowiązek uwzględnić ocenę merytoryczną nauczyciela religii, ustaloną przez właściwą władzę kościelną.

§ 12. 1. Kryteria oceny pracy dyrektora szkoły obejmują:

- 1) organizowanie pracy szkoły zgodnie z przepisami prawa;
- 2) planowanie i organizowanie pracy rady pedagogicznej, realizowanie zadań zgodnie z uchwałami stanowiącymi rady pedagogicznej i rady szkoły, o ile te organy te działają, a także zgodnie rozstrzygnięciami organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego szkołę;
- 3) współdziałanie z innymi organami szkoły oraz zapewnienie efektywnego przepływu informacji pomiędzy tymi organami;
- 4) prawidłowość prowadzenia i przechowywania dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej lub innej dokumentacji dotyczącej realizowania zadań statutowych szkoły;
- 5) tworzenie warunków do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz zapewnienie uczniom i nauczycielom bezpieczeństwa w czasie zajęć organizowanych przez szkołę;
- 6) sprawowanie nadzoru pedagogicznego;
- 7) wdrażanie działań zapewniających podnoszenie jakości pracy szkoły;
- 8) zapewnienie uczniom pomocy psychologiczno–pedagogicznej oraz realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 9) podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych w szkole oraz tworzenie warunków do działań prozdrowotnych;
- 10) tworzenie warunków do respektowania praw dziecka i ucznia, w tym praw ucznia niepełnosprawnego, upowszechnianie wiedzy o tych prawach, podejmowanie działań mających na celu wspieranie rozwoju uczniów, w tym uczniów niepełnosprawnych oraz tworzenie warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły i środowiska pozaszkolnego;
- 11) wspieranie nauczycieli w rozwoju i doskonaleniu zawodowym;
- 12) doskonalenie własnych kompetencji kierowniczych;

- 13) współpracę ze środowiskiem lokalnym i partnerami społecznymi oraz budowanie pozytywnego wizerunku szkoły;
- 14) prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez szkołę środkami pochodzącymi z innych źródeł; - organ prowadzący
- 15) prawidłowość wykonywania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do pracowników, w tym dokonywania oceny ich pracy – organ prowadzący

2. W przypadku realizowania przez dyrektora szkoły zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych kryteria oceny pracy dyrektora obejmują także kryteria określone w § 4 ust. 1 pkt 1- 4 albo § 5, w zależności od posiadanego stopnia awansu zawodowego.

3. W przypadku nierealizowania przez dyrektora szkoły zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ocena pracy dyrektora obejmuje także kryteria określone w § 2 ust. 1 pkt 3 i 4, w § 4 ust. 1 pkt 2, z zastrzeżeniem § 4 ust.2.

4. Oceny cząstkowej dokonują:

- 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny – w zakresie kryteriów, o których mowa w ust. 1 pkt 6, 7 i 10 oraz ust. 2 i 3;
- 2) organ prowadzący szkołę – w zakresie kryteriów, o których mowa w ust. 1 pkt 14 i 15;
- 3) organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad szkołą w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, a w przypadku, gdy organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest jednocześnie organem prowadzącym szkołę – organ sprawujący nadzór pedagogiczny, w zakresie kryteriów, o których mowa w ust. 1 pkt 1–5, 8–9 oraz 11–13.

Podsumowanie!

1. Zachowano możliwość dokonywania oceny pracy nauczyciela po upływie roku od poprzedniej oceny, z inicjatywy dyrektora szkoły lub na wniosek:

- 1) nauczyciela;
- 2) organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli - kuratora oświaty;
- 3) organu prowadzącego szkołę;
- 4) rady szkoły;
- 5) rady rodziców.

[art. 6a ust. 1 d KN]

2. Na zakończenie stażu w terminie 21 dni od dnia przedłożenia przez nauczyciela sprawozdania z realizacji planu rozwoju zawodowego, dyrektor dokonuje oceny pracy **zamiast** oceny dorobku zawodowego (*wcześniej opiekun stażu jest zobowiązany przygotować opinię o rozwoju nauczyciela w okresie stażu*). Ta zasada obowiązuje także po zakończeniu stażu dodatkowego. Do okresu 21 dni nie wlicza się ferii szkolnych oraz dni usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela w pracy, trwającej

dłużej niż 14 dni, a w przypadku placówek nieferyjnych - okresu urlopu wypoczynkowego trwającego dłużej niż 14 dni.

[art. 6a ust. 1 a, 1 b, 2b KN]

3. Obowiązek dokonywania oceny pracy nauczyciela, poza przedstawionym w pkt 2 występuje także w przypadkach:

- 1) "obligatoryjnie" co 3 lata pracy w szkole od dnia uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego;
- 2) "obligatoryjnie" co 3 lata pracy w szkole od dnia uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego i mianowanego, jeżeli w tym czasie nauczyciele nie rozpoczęli stażu na kolejny stopień awansu zawodowego (*jeżeli rozpoczęli - to dokonujemy po zakończeniu stażu*);
- 3) po wpłynięciu wniosku nauczyciela, rady rodziców, organów o dokonanie oceny pracy, pod warunkiem, że upłynął rok od poprzedniej oceny pracy;

4. Termin na dokonanie cyklicznej oceny (co 3 lata) ulega wydłużeniu, gdy nauczyciel przebywał na zwolnieniu lekarskim dłuższym niż 3 miesiące.

[art. 6a ust. 1 b KN]

5. Dyrektor dokonuje oceny pracy **nie wcześniej niż rok od podjęcia zatrudnienia** w danej szkole. W tym przypadku termin 3 - letniej cyklicznej ulega przedłużeniu.

[art. 6a ust. 1 c KN]

6. Jeżeli do szkoły wpłynął wniosek o dokonanie oceny pracy nauczyciela, dyrektor zobowiązany jest dokonać oceny pracy w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia wpłynięcia wniosku. Jeżeli dyrektor wystąpił z własną inicjatywą dokonania oceny pracy, to zawiadamia nauczyciela na piśmie i dokonuje tej oceny w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia powiadomienia. Do tego okresu nie wlicza się okresów usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela, trwającej powyżej 14 dni, ferii szkolnych, a w przypadku placówek nieferyjnych - okresu urlopu wypoczynkowego trwającego powyżej 14 dni kalendarzowych.

[art. 6a ust. 2, 2b KN]

7. Od 1 września 2018 roku stosuje się nową 4 - stopniową skalę ocen. Ocena pracy nauczyciela ma charakter opisowy i jest zakończona stwierdzeniem uogólniającym:

- 1) ocena wyróżniająca;
- 2) ocena bardzo dobra;
- 3) ocena dobra;
- 4) ocena negatywna.

[art. 6a ust. 4 KN]

8. Przy dokonywaniu oceny pracy, dyrektor:

- 1) **zasięga opinii rady rodziców**, z wyjątkiem szkół i placówek, w których nie tworzy się rad rodziców;
- 2) w przypadku nauczyciela **stażysty i nauczyciela kontraktowego** – zasięga **opinii opiekuna stażu** o dorobku zawodowym nauczyciela za okres stażu;
- 3) **może** zasięgnąć opinii samorządu uczniowskiego;
- 4) **na wniosek nauczyciela** zasięga, a z **własnej inicjatywy może** zasięgnąć opinii właściwego doradcy metodycznego na temat pracy nauczyciela, a w przypadku braku takiej możliwości – opinii innego nauczyciela dyplomowanego lub mianowanego, a w przypadku nauczyciela publicznego kolegium pracowników służb społecznych – opinii opiekuna naukowo - dydaktycznego.

[art. 6a ust. 5 KN]

9. Rada Rodziców jest zobowiązana przedstawić opinię o pracy nauczyciela w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia. Nieprzedstawienie opinii nie wstrzymuje dokonywania oceny.

[art. 6a ust. 5 a KN]

10. Nauczycielowi przysługuje prawo w terminie 14 dni od dnia doręczenia odwołanie się od oceny do kuratora oświaty, za pośrednictwem dyrektora szkoły.

[art. 6a ust. 9 pkt 1 KN]

11. Dyrektorowi szkoły przysługuje prawo do wnioskowania o ponowne ustalenie oceny do organu, który tę ocenę ustalił.

[art. 6a ust. 9 pkt 2 KN]

12. Zespół oceniający może:

- 1) podtrzymać ocenę pracy dokonaną przez dyrektora szkoły lub organ;
- 2) uchylić ocenę pracy dokonaną przez dyrektora szkoły lub organ oraz ustalić nową ocenę pracy nauczyciela, albo
- 3) uchylić ocenę pracy dokonaną przez dyrektora szkoły lub organ, o którym mowa w ust. 6, oraz przekazać sprawę do ponownego ustalenia oceny pracy, jeżeli ocena pracy została dokonana z naruszeniem prawa.

[art. 6a ust. 10 a KN]

13. Dyrektor szkoły jest zobowiązany ustalić regulamin określający wskaźniki oceny pracy nauczycieli, odnoszące się do poziomu spełniania poszczególnych kryteriów oceny pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz uwzględniające specyfikę pracy w danej szkole. Regulamin musi być zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną i organizacje związkowe reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240) albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, zrzeszających nauczycieli, które przedstawiły dyrektorowi szkoły informację, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

[art. 6a ust. 14 KN]

Wyszczególnienie zmian w zasadach oceniania

1. Ocena pracy zamiast oceny dorobku zawodowego po zakończeniu stażu.
2. Rozbudowanie katalogu stwierdzeń uogólniających ocenę o ocenę bardzo dobrą. Nowe stwierdzenie uogólniające niesie za sobą skutki w zakresie awansu zawodowego (skrócenie okresu przerwy na kolejny stopień awansu), a także płac nauczycieli dyplomowanych.
3. Dyrektor ma obowiązek zasięgnięcia **opinii rady rodziców**, z wyjątkiem szkół i placówek, w których rady rodziców nie są utworzone. Wprawdzie opinia **nie jest wiążąca**, niemniej jednak jest to istotna zmiana świadcząca o zamiarze zwiększenia wpływu rodziców na jakość pracy szkoły.
4. Nowością jest, że organ rozpoznający odwołanie od ustalonej oceny lub wnioski o jej ponowne ustalenie (ocena dyrektora), **będzie mógł samodzielnie ustalić nową ocenę**.
5. Organ odwoławczy będzie mógł **zobowiązać dyrektora do ponownego ustalenia oceny**, jeżeli stwierdzi, że w toku oceny doszło do naruszenia prawa (art. 6a ust. 10a brzmienia KN).
6. Wprowadzono obligatoryjne terminy - co 3 lata pracy w szkole od dnia uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego, minowanego i dyplomowanego, jeżeli nauczyciel nie rozpoczął stażu na kolejny stopień lub zakończył ścieżkę awansu.
7. Dyrektorzy szkół mają nowy obowiązek stworzenia wewnątrzszkolnego regulaminu oceny pracy nauczycieli z uwzględnieniem specyfiki szkoły. Ustalenie regulaminu będzie wymagało zasięgnięcia opinii rady pedagogicznej oraz związków zawodowych.
8. Nauczycielowi dyplomowanemu legitymującemu się co najmniej 3-letnim okresem pracy w szkole (*od dnia nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego*) oraz wyróżniającą oceną pracy – będzie przysługiwał **dodatek za wyróżniającą pracę – docelowo – w wysokości 16 proc. kwoty bazowej**, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej. **Po raz pierwszy nauczyciele dyplomowani będą mogli otrzymać ten dodatek od 1 września 2020 r., a w docelowej wysokości**

pierwszy raz będzie można go otrzymać od 1 września 2022 r. (do tego czasu wysokość dodatku będzie corocznie rosła). Nowy dodatek – dodatek za wyróżniającą pracę będzie stanowił uzupełnienie obecnego systemu awansu zawodowego w powiązaniu z systemem wynagradzania.

9. Termin wejścia w życie zmian w ocenie pracy nauczyciela to 1 września 2018 r.

2.3. Rozporządzenie MEN z dnia 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. z 2018 r., poz.....).

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 2018 r.

w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli - projekt z 19.03.08

staż: 1 rok i 9 msc

§ 6. 1. Nauczyciel stażysta ubiegający się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego powinien w szczególności:

- 1) poznawać organizację, zadania i zasady funkcjonowania szkoły, w tym:
- 2) uczestniczyć jako obserwator w zajęciach prowadzonych przez opiekuna stażu lub innych nauczycieli, w wymiarze co najmniej jednej godziny zajęć w miesiącu, oraz omawiać z prowadzącym obserwowane zajęcia;
- 3) prowadzić zajęcia z uczniami, w obecności opiekuna stażu lub dyrektora szkoły, w wymiarze co najmniej jednej godziny zajęć w miesiącu, oraz omawiać je z osobą, w obecności której zajęcia zostały przeprowadzone;
- 4) uczestniczyć w doskonaleniu zawodowym nauczycieli, zwłaszcza w zakresie doskonalenia warsztatu pracy.

2. Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego obejmują:

- 1) znajomość przepisów prawa dotyczących w szczególności organizacji, zadań i zasad funkcjonowania szkoły, w której nauczyciel odbywał staż;
- 2) umiejętność prowadzenia zajęć w sposób zapewniający właściwą realizację podstawy programowej oraz statutowych zadań szkoły;
- 3) umiejętność rozpoznawania potrzeb uczniów, w tym indywidualizowania nauczania;

- 4) umiejętność wykorzystania w codziennej pracy wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie doskonalenia zawodowego;
- 5) umiejętność korzystania w swojej pracy, zwłaszcza w trakcie prowadzonych zajęć, z narzędzi multimedialnych i informatycznych;
- 6) znajomość środowiska uczniów oraz ich problemów, a także umiejętność współpracy ze środowiskiem lokalnym;
- 7) umiejętność omawiania prowadzonych i obserwowanych zajęć;
- 8) umiejętność stosowania w pracy wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki

staż: 2 lata i 9 msc

§ 7. 1. Nauczyciel kontraktowy ubiegający się o awans na stopień nauczyciela mianowanego w okresie odbywania stażu powinien w szczególności:

- 1) uczestniczyć w pracach związanych z realizacją zadań dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych lub innych wynikających ze statutu szkoły oraz potrzeb szkoły i środowiska lokalnego;
- 2) doskonalić kompetencje w związku z wykonywanymi obowiązkami, zwłaszcza w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym szczególnie uzdolnionymi;
- 3) prowadzić zajęcia z uczniami, w obecności opiekuna stażu lub dyrektora szkoły w wymiarze co najmniej jednej godziny zajęć w miesiącu oraz omawiać je z osobą w obecności której zajęcia zostały przeprowadzone;
- 4) przeprowadzić co najmniej dwie godziny zajęć otwartych dla nauczycieli szkoły oraz dokonać ich ewaluacji, w obecności, w miarę możliwości, doradcy metodycznego w zakresie prowadzonych zajęć przez nauczyciela;

2. Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego obejmują:

- 1) uzyskanie pozytywnych efektów w pracy dydaktycznej, wychowawczej lub opiekuńczej na skutek wdrożenia działań mających na celu doskonalenie pracy własnej i podniesienie jakości pracy szkoły, a w przypadku nauczycieli, o których mowa w art. 9e ust. 3 KN – uzyskanie pozytywnych efektów w zakresie realizacji zadań odpowiednio na rzecz oświaty, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich, w związku z zajmowanym stanowiskiem lub pełnioną funkcją w umiejętność organizacji i doskonalenia warsztatu pracy, dokonywania ewaluacji własnych działań, a także oceniania ich skuteczności i dokonywania zmian w tych działaniach;
- 2) umiejętność dzielenia się wiedzą i doświadczeniem z nauczycielami w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego;
- 3) umiejętność dokonywania ewaluacji pracy własnej i wykorzystywanie jej wyników do doskonalenia warsztatu pracy;

- 4) umiejętność rozpoznawania potrzeb rozwojowych uczniów i uwzględnianie ich w pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej;
 - 5) umiejętność uwzględniania problematyki środowiska lokalnego oraz współczesnych problemów społecznych i cywilizacyjnych;
 - 6) umiejętność wykorzystywania w codziennej pracy metod aktywizujących ucznia;
 - 7) umiejętność posługiwania się przepisami dotyczącymi systemu oświaty oraz pomocy społecznej albo postępowania w sprawach nieletnich w zakresie funkcjonowania szkoły, w której nauczyciel odbywał staż.
 - 8) oraz umiejętność korzystania w pracy, zwłaszcza w trakcie prowadzonych zajęć z narzędzi multimedialnych i informatycznych.
-

§ 8. 1. Nauczyciel mianowany ubiegający się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego w okresie odbywania stażu powinien w szczególności:

- 1) podejmować działania mające na celu doskonalenie warsztatu i metod pracy, w tym doskonalenie umiejętności stosowania technologii informacyjnej i komunikacyjnej;
- 2) realizować zadania służące podniesieniu jakości pracy szkoły;
- 3) pogłębiać wiedzę i umiejętności służące własnemu rozwojowi oraz podniesieniu jakości pracy szkoły, samodzielnie lub przez udział w różnych formach kształcenia zawodowego;
- 4) przeprowadzić co najmniej trzy godziny zajęć otwartych dla nauczycieli, w tym z innych szkół oraz dokonać ich ewaluacji, w obecności, w miarę możliwości, doradcy metodycznego w zakresie prowadzonych zajęć przez nauczyciela lub nauczyciela konsultanta albo przedstawiciela organu sprawującego nadzór pedagogiczny, z zastrzeżeniem ust. 2

2. Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego obejmują:

- 1) umiejętność wykorzystywania w codziennej pracy dydaktycznej narzędzi multimedialnych i informatycznych oraz metod aktywizujących ucznia, sprzyjających procesowi uczenia;
- 2) umiejętność dzielenia się wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami, w tym przez prowadzenie otwartych zajęć, w szczególności dla nauczycieli stażystów i nauczycieli kontraktowych, prowadzenie zajęć dla nauczycieli w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego lub innych zajęć;

- 3) poszerzenie zakresu działań szkoły, w szczególności dotyczących zadań dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych;
- 4) realizację co najmniej dwóch z następujących zadań:
 - a) opracowanie i wdrożenie programu lub działań edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych lub innych związanych z oświatą, powiązanych ze specyfiką szkoły i placówki, w szczególności z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - b) wykonywanie zadań opiekuna stażu, opiekuna praktyk, doradcy metodycznego, przewodniczącego zespołu zadaniowego, koordynatora wolontariatu, koordynatora projektu, kuratora społecznego, egzaminatora okręgowej komisji egzaminacyjnej, rzeczoznawcy do spraw podręczników, a w przypadku nauczycieli szkół artystycznych – także konsultanta współpracującego z CEA;
 - c) uzyskanie umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie zaawansowanym, a w przypadku nauczycieli języków obcych – uzyskanie umiejętności posługiwania się drugim językiem obcym na poziomie zaawansowanym,
 - d) opracowanie autorskiej pracy z zakresu oświaty lub rozwoju dziecka opublikowanej w czasopiśmie branżowym lub w formie książki albo innej zwartej publikacji.

2. 4. Pozostałe zmiany w Karcie Nauczyciela obowiązujące od 1 września 2018 r. – wprowadzone w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych

1. Po ust. 9a dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„ 5. Nauczyciele akademicki, posiadający stopień naukowy oraz legitymujący się co najmniej 5-letnim okresem pracy w szkole wyższej, z dniem nawiązania stosunku pracy w szkole uzyskują stopień nauczyciela mianowanego.”

2. Wprowadza się zmiany w procedurze awansu zawodowego – art. 9b – 9h KN.

Uwaga!

Pierwsze awanse zawodowe wg nowych zasad rozpoczynają się 1 września 2018 r., a najwcześniej zakończą się 31 maja 2020 r. !!!

Uwaga! Przepisy przejściowe

Art. 124. Nauczyciele zatrudnieni w dniu 1 września 2018 r. w szkole, posiadający stopień naukowy oraz legitymujący się co najmniej pięcioletnim okresem pracy w szkole wyższej, z tym dniem uzyskują z mocy prawa stopień nauczyciela mianowanego, chyba że już uzyskali ten stopień na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 125. Staż na kolejny stopień awansu zawodowego nauczyciela rozpoczęty i niezakończony **przed dniem 1 września 2018 r. jest** odbywany według dotychczasowych przepisów.

Art. 126. Do postępowań o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego, wszczętych i niezakończonych **przed dniem 1 września 2018 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.**

Art. 127. W przypadku nauczycieli, którzy **zakończyli staż** na kolejny stopień awansu zawodowego **przed dniem 1 września 2018 r., lecz do tego dnia nie otrzymali oceny dorobku zawodowego za okres stażu lub nie złożyli wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego,** ocena dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu jest dokonywana oraz postępowanie kwalifikacyjne lub egzaminacyjne **jest prowadzone według dotychczasowych przepisów.**

Art. 128. W przypadku nauczyciela **stażysty, który w dniu 1 września 2018 r. odbywa staż** na kolejny stopień awansu zawodowego, rozpoczęty z początkiem roku szkolnego 2017/2018, ocena dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu jest dokonywana oraz postępowanie kwalifikacyjne na stopień nauczyciela kontraktowego **jest prowadzone według dotychczasowych przepisów.**

Art. 129. W przypadku nauczyciela **kontraktowego i nauczyciela mianowanego, który do dnia 1 września 2018 r. w trakcie odbywania stażu na kolejny stopień awansu zawodowego zmienił miejsce zatrudnienia i za okres dotychczas odbytego stażu otrzymał pozytywną ocenę dorobku zawodowego, ocena ta jest uwzględniana do oceny pracy dokonywanej po zakończeniu całego stażu.**

Art. 130. W roku szkolnym 2018/2019 **nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego, jeżeli legitymuje się co najmniej dwuletnim okresem pracy w szkole od dnia uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego. !!!!**

Art. 131. Do nauczycieli przeniesionych do innej szkoły na podstawie art. 19 ustawy zmienianej w art. 76, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2018 r., przepis ten stosuje się do końca okresu, na jaki zostali przeniesieni.

Uwaga!

Nie ma przepisu, który po 1 września 2018 r. zezwala nauczycielom mianowanym po 3 - letnim okresie przerwy podjąć staż na stopień nauczyciela dyplomowanego!

3. Art. 10 KN – ust. 2, 3 i 8 a otrzymują nowe brzmienie, z których wynika, że:

- a) **z nauczycielem stażystą** nawiązuje się od dnia 1 września 2018 roku stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas określony obejmujący **2 lata szkolne, z zastrzeżeniem ust. 7,** a jeśli nauczyciel będzie odbywał dodatkowy staż, za zgodą dyrektora, to wtedy umowę podpisuje się na kolejny rok szkolny.

Art. 10. 2. Z osobą posiadającą wymagane kwalifikacje, rozpoczynając pracę w szkole, stosunek pracy nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony obejmujący **2 lata szkolne w celu odbycia stażu wymaganego do uzyskania awansu na stopień nauczyciela kontraktowego,** z zastrzeżeniem ust.7. W przypadkach, o których mowa w art. 9g ust.8, w razie ustalenia dodatkowego stażu, z nauczycielem stażystą nawiązuje się stosunek pracy na czas określony na kolejny rok szkolny."

- b) w szczególnych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły, osoba, która nie posiada przygotowania pedagogicznego składa zobowiązanie do uzyskania tego przygotowania w trakcie odbywania stażu – art. 10 ust. 3 (bez zmian):

Art. 10. 3. W szczególnych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły z osoba, o której mowa w ust.2, legitymującą się wymaganym poziomem wykształcenia, lecz nieposiadającą przygotowania pedagogicznego, dopuszczalne jest nawiązanie stosunku pracy, o ile osoba ta zobowiąże się do uzyskania przygotowania pedagogicznego w trakcie odbywania stażu.”

4. **Nie ma potrzeby żądać kolejnej informacji z KRS -u, jeśli** nawiązywany jest kolejny stosunek pracy z tym samym nauczycielem w terminie nie później niż 3 miesiące od dnia rozwiązania poprzedniego lub wygaśnięcia poprzedniego stosunku pracy na podstawie art. 20 ust. 5 c (przebywanie w stanie nieczynnym).

5. Po art. 10 dodano **art. 10 a nakazujący zatrudniać nauczycieli** w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, niepublicznych przedszkolach, placówkach oraz szkołach o uprawnieniach szkół publicznych, w publicznych innych formach wychowania prowadzonych przez osoby fizyczne lub prawne **wyłącznie na podstawie Kodeksu pracy**

Art.10 a. W przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach, o których mowa w art.1 ust.2 pkt 2, nauczycieli zatrudnia się na podstawie umowy o pracę, zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2018 r. poz.108, 4, 138, 305 i 357”)

6. Uchylono art. 19 KN:

~~Art. 19.1. W razie konieczności zapewnienia szkole obsady na stanowisku nauczyciela z wymaganymi kwalifikacjami odpowiadającymi potrzebom programowym szkoły, organ prowadzący szkołę może przenieść nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania do tej szkoły – bez zgody nauczyciela, jednak na okres nie dłuższy niż 3 lata, z prawem powrotu na uprzednio zajmowane stanowisko.~~

~~2. W wypadku określonym w ust. 1, a dotyczącym pracy w innej szkole w innej miejscowości, nauczycielowi przysługuje:~~

- ~~1) czterodniowy tydzień pracy;
2) dodatek za uciążliwość pracy w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego;
3) zakwaterowanie w miejscu czasowego zatrudnienia.~~

7. W przypadku, gdy w roku szkolnym zwiększą się godziny nauczania (dotyczy to także okresu po zatwierdzeniu arkusza organizacyjnego!), dyrektor **ma obowiązek przydzielić je nauczycielowi, który wcześniej otrzymał ograniczenie pensum** - dodany ust. 2b w art. 22 KN

Art. 22.2b. W razie powstania możliwości podjęcia przez nauczyciela, któremu ograniczono wymiar zatrudnienia, pracy w wymiarze wyższym niż wynikający z tego ograniczenia, w tej samej szkole, na tym samym lub za zgodą nauczyciela na innym stanowisku, pod warunkiem posiadania przez nauczyciela wymaganych kwalifikacji, dyrektor szkoły ma obowiązek w pierwszej kolejności zwiększyć wymiar zatrudnienia tego nauczyciela.

Uwaga!

Jeżeli pojawią się „dodatkowe” godziny na tym samym stanowisku, a mamy nauczycieli z ograniczonym pensum, to koniecznie przedłożyć im pisemną informację o podwyższeniu pensum.

Gdy „dodatkowe” godziny będą wynikały z innego pensum niż nauczyciel jest zatrudniony (np. nauczyciel z przyrody, który ma 12/18, a powstały godziny „w świetlicy”, czyli z pensum 26), to wystosować pismo do nauczyciela, czy wyraża zgodę na ich przydział !!! Nauczyciel nie musi przyjmować tych godzin, ale prawnie ma do nich pierwszeństwo!

8. Nie można rozwiązywać umowy o pracę po upływie 182 dni choroby w przypadku nauczyciela chorego na gruźlicę lub gdy niezdolność występuje w trakcie ciąży. Wydłużono ten okres do 270 dni – podstawa prawna: zmienione brzmienie art. 23 ust. 1 pkt 2 KN.

Art. 23 ust. 1

*2) w razie czasowej niezdolności nauczyciela do pracy spowodowanej chorobą, jeżeli okres tej niezdolności przekracza 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana **gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży - 270 dni**, przy czym do okresu niezdolności do pracy wlicza się również przypadające w tym okresie przerwy obejmujące dni, w których w szkole, zgodnie z odrębnymi przepisami, nie odbywają się zajęcia; w szczególnie uzasadnionych wypadkach okres nieobecności w pracy może być przedłużony o kolejne 12 miesięcy, o ile nauczyciel uzyska prawo do świadczenia rehabilitacyjnego, o którym mowa w przepisach dotyczących świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, lub zostanie mu udzielony urlop dla poratowania zdrowia;"*

UWAGA! Przepisy przejściowe – rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielami czasowo niezdolnymi do pracy z powodu choroby – art. 132 ustawy o finansowaniu zadań

Art. 132. *Do rozwiązania stosunku pracy z nauczycielami zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, **którzy w dniu 1 stycznia 2018 r.** są czasowo niezdolni do pracy z powodu choroby, a okres tej niezdolności przekracza 182 dni, **stosuje się przepisy dotychczasowe.***

9. Wprowadzono dodatek za wyróżniającą się pracę – art. 33 a KN.

Art. 33a. 1. *Nauczycielowi **dyplomowanemu** legitymującemu się **co najmniej trzyletnim** okresem pracy w szkole od dnia nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego **oraz wyróżniającą oceną** pracy przysługuje dodatek za wyróżniającą pracę w wysokości 16% kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.*

2. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 1, zatrudniony w niepełnym wymiarze zajęć, ma prawo do dodatku za wyróżniającą pracę w wysokości proporcjonalnej do wymiaru zatrudnienia.

3. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 1, nabywa prawo do dodatku za wyróżniającą pracę:

1) z dniem 1 stycznia - w przypadku uzyskania ostatecznej wyróżniającej oceny pracy w okresie od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego dany rok kalendarzowy;

2) z dniem 1 września - w przypadku uzyskania ostatecznej wyróżniającej oceny pracy w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku kalendarzowego.

4. Prawo do dodatku za wyróżniającą pracę **wygasa** z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego, w którym uzyskana przez nauczyciela **ocena pracy niższa niż ocena wyróżniająca** stała się ostateczna.

5. Dodatku za wyróżniającą pracę **nie** uwzględnia się przy obliczaniu kwot wydatkowanych na średnie wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3.";

Art. 133. Dodatek za wyróżniającą pracę [ustawa o finansowaniu zadań oświatowych]

1. Dodatek za wyróżniającą pracę w wysokości określonej w art. 33a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 76, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, po raz pierwszy przysługuje od dnia 1 września 2022 r.

2. W okresie od dnia 1 września 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2022 r. dodatek za wyróżniającą pracę dla nauczyciela dyplomowanego zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć ustala się w wysokości:

1) od dnia 1 września 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2021 r. - 3%,

2) od dnia 1 września 2021 r. do dnia 31 sierpnia 2022 r. - 6%

- kwoty bazowej, określonej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.

3. Dodatek, o którym mowa w ust. 1 i 2, przysługuje nauczycielowi dyplomowanemu legitymującemu się co najmniej trzyletnim okresem pracy w szkole od dnia nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego oraz wyróżniającą oceną pracy dokonaną na zasadach określonych w art. 6a ustawy zmienianej w art. 76, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

10. Ocena pracy nauczyciela – przepis przejściowy – art. 123 ustawy o finansowaniu

Art. 123. 1. Do postępowań w sprawie dokonania oceny pracy nauczyciela, wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 września 2018 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

Oceny pracy nauczyciela **kontraktowego i nauczyciela mianowanego dokonuje się po raz pierwszy na zasadach określonych w art. 6a** ustawy zmienianej w art. 76, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, **do dnia 31 sierpnia 2021 r.**, a jeżeli nauczyciel w tym okresie rozpocznie staż na kolejny stopień awansu zawodowego - po zakończeniu tego stażu.

Oceny pracy nauczyciela **dyplomowanego**, który w dniu 1 września 2018 r. legitymuje się co najmniej **trzyletnim** okresem pracy w szkole od dnia uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego, **dokonuje się po raz pierwszy** na zasadach określonych w art. 6a ustawy zmienianej w art. 76, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, **do dnia 30 czerwca 2020 r.**

11. Ustalono pensum dla nauczycieli wspomagających – 20 godzin – art. 42 ust. 3 KN:

Poz. 12. Nauczyciele posiadający kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej zatrudniani dodatkowo w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego oraz współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym – **20 godzin**.

12. Określono maksymalny wymiar pensum dla pedagogów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych, z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w

poradniach psychologiczno-pedagogicznych – **nie więcej niż 22 godziny – art. 42 ust. 7 pkt 3:**

W dalszym ciągu organ prowadzący, w drodze uchwały, będzie określał wymiar w/w nauczycielom wymiar pensum, ale warunek jest taki, że nie może ono przekraczać 22 godziny tygodniowo.

„ art. 42 .7.

3) tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć:

a) nauczycieli szkół niewymienionych w ust. 3, nauczycieli szkół, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a, nauczycieli prowadzących kształcenie w formie zaocznej, nauczycieli kolegiów pracowników służb społecznych, nauczycieli kształcenia na odległość, bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych oraz zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej i w kształceniu na odległość,

*b) pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych, z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, z tym, że wymiar ten **nie może przekraczać 22 godzin.**”*

2. 5. Rozporządzenie MEN w sprawie doradztwa zawodowego

Celem doradztwa zawodowego jest wspieranie dzieci, uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.

Doradztwo zawodowe powinno obejmować szereg działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, powinno być także spójnym systemem działań mających na celu wsparcie dzieci, uczniów i słuchaczy w procesie rozpoznawania zainteresowań i predyspozycji zawodowych oraz w wyborze kolejnego etapu kształcenia i zawodu.

Wyodrębnienie w ramach doradztwa zawodowego poszczególnych form wskazuje na konieczność zastosowania odmiennego podejścia do działań doradczych adresowanych do dzieci w przedszkolu, uczniów szkół podstawowych czy też szkół ponadpodstawowych i ma swoje uzasadnienie w koncepcjach i teoriach związanych z realizacją doradztwa zawodowego.

W rozporządzeniu zdefiniowano na czym polega doradztwo zawodowe oraz wskazano formy, w jakich może być ono realizowane na poszczególnych etapach edukacji, wyszczególniając:

- 1) preorientację zawodową;
- 2) orientację zawodową;
- 3) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy – Prawo oświatowe;
- 4) zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (realizowane zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r.

w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591));

- 5) zajęcia z wychowawcą;
- 6) działania określone w wewnątrzszkolnym systemie doradztwa zawodowego, w tym np. indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym;
- 7) indywidualne lub grupowe wizyty zawodoznawcze u pracodawców, w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, lub w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe mające na celu poznanie przez uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach.

preorientacja zawodowa – forma doradztwa realizowana w przedszkolu, oddziałach przedszkolnych lub innych formach wychowania przedszkolnego - § 2. To ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.

przedszkole

§ 2. 1. W publicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego doradztwo zawodowe jest realizowane w formie preorientacji zawodowej, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

2. Doradztwo zawodowe w formie preorientacji zawodowej, o której mowa w ust. 1, jest realizowane w trakcie bieżącej pracy z dziećmi lub przez zintegrowane działania nauczycieli, doradców zawodowych, pedagogów lub psychologów.

3. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego w formie preorientacji zawodowej, o której mowa w ust. 1, są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy (wynikają z podstawy programowej wychowania przedszkolnego).

Źródło: <https://www.ore.edu.pl/2018/05/doradztwo-edukacyjno-zawodowe-dla-dzieci-mlodziezy-i-doroslych-nowe-publickacje/>

Program preorientacji w przedszkolu

III. Cel ogólny preorientacji zawodowej

Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich prozawodowych marzeń.

IV. Treści programowe oraz cele szczegółowe – osiągnięcia dzieci

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych – jednolitych z obszarami wszystkich programów zestawu – które wyznaczają treści programowe orientacji zawodowej.

1. Poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

2. Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonizyjowego poradnictwa kariery.

Cele szczegółowe programu

Kończąc wychowanie przedszkolne i rozpoczynając naukę w szkole, w obszarach:

1. Poznawanie własnych zasobów – dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy – dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i te, które wzbudziły jego zainteresowanie oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których uczestniczy (zakupy, koncert, poczta...);
- 2.5 wskazuje związki pomiędzy zainteresowaniami a pracą zawodową na wybranym przez siebie przykładzie;
- 2.6 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.7 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych – dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania (lub działania grupy) poprzez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach (indywidualnie i w ramach grupy).

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu są spójne z celami kształcenia ogólnego, uwzględniają najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego oraz zadania szkoły i cele wychowania przedszkolnego.

V. Warunki i sposoby realizacji programu

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

- a) podczas zajęć wychowania przedszkolnego (w ramach realizacji podstawy programowej);

- b) podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej⁵, a które prowadzone są przez nauczycieli i specjalistów;
- c) podczas innych działań związanych z preorientacją zawodową realizowanych w przedszkolu i poza nim (np. Talent Show, spotkania z pasjonatami i przedstawicielami różnych zawodów, wycieczki do zakładów pracy).

W realizację programu preorientacji zawodowej powinno zostać włączone otoczenie społeczno-gospodarcze, w szczególności rodzice oraz przedstawiciele zakładów pracy i pracodawców, a także instytucje edukacyjnych oraz instytucje działających na rynku pracy.

preorientacja zawodowa powinna być ukierunkowana na kształtowanie:

- a) proaktywnych postaw dzieci wobec pracy i edukacji ze zwróceniem uwagi na zasady etyki pracy jako fundamentu aktywności zawodowej;
- b) sprawczości, tj. przekonania, że są podmiotami własnych działań i są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu;
- c) samodzielności i samoobsługi oraz kształtowanie takich cech jak utrzymanie ładu, doprowadzanie podejmowanych prac do końca i porządkowanie miejsca pracy;
- d) szacunku do pracy innych;
- e) umiejętności współdziałania.

Działania realizowane w ramach preorientacji zawodowej powinny wspierać eliminowanie stereotypów dotyczących ról społecznych i zawodowych.

Preorientacja zawodowa powinna być stałą perspektywą prowadzenia wychowania przedszkolnego w ciągu dnia, w trakcie swobodnych zajęć dzieci w kąciach tematycznych oraz w czasie zajęć dotyczących poznawania zawodów najbliższych dziecku. W czasie zajęć dzieci powinny poszerzać świadomość dotyczącą świata zawodów z wykorzystaniem prostych zabaw, np. „Kto to zrobił?” (dzieci wspólnie z nauczycielem identyfikują osoby i zawody, „Jedziemy autobusem” (Kto prowadzi? Kto wyprodukował...? Kto posprzątał...?), memo (dopasowywanie atrybutów do zawodów).

Zadania z zakresu preorientacji zawodowej realizuje nauczyciel wychowania przedszkolnego, organizując zajęcia i wycieczki (np. do zakładów pracy), spotkania z przedstawicielami różnych zawodów. Do działań z preorientacji zawodowej rekomendujemy metody aktywizujące⁶ dobierane z uwzględnieniem m.in.: wieku uczestników, typu zajęć oraz celów, jakie mają być osiągnięte. Wskazane jest wykorzystanie elementów metody projektu pozwalające na samodzielne formułowanie problemów przez dzieci oraz interdyscyplinarne poszukiwanie rozwiązań. Projekt pozwala dostrzec dzieciom związki między różnymi dziedzinami wiedzy, przygotowuje do przyszłego kooperatywnego uczenia się oraz autorskiego tworzenia schematów poznawczych stanowiących fundamenty dla dalszej edukacji. Szczegółowy opis przykładowych działań podejmowanych przez nauczyciela zawarty został w scenariuszach, które stanowią załącznik do programu. Ponadto w realizację programu zaangażowani są specjaliści: logopeda, psycholog i inni (podkreślenie roli zaangażowania w kształtowaniu umiejętności i pokonywaniu trudności – wad/dysfunkcji).

Efektywność realizacji wyznaczonych celów warunkowana jest pozyskaniem do współpracy rodziców dzieci. Wsparcie ze strony rodziców poprzedzone zaznajomieniem ich z ideą preorientacji zawodowej wzmacnia działania przedszkola w tym obszarze, a przede wszystkim utrwala kształtowane postawy oraz samodzielność i poczucie sprawstwa u dzieci. Spotkania z rodzicami służą poszerzaniu świadomości w zakresie zadań i możliwości rozwojowych ich dzieci (działania prewencyjne w zakresie zbyt intensywnej i zbyt szerokiej stymulacji, orientacji na samych efektach działań, a nie przyjemności z nich płynącej). Pozyskanie rodziców do współpracy w obszarze preorientacji zawodowej, gwarantuje możliwość szerszej współpracy ze środowiskiem lokalnym, np. spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, organizacja wycieczek do zakładów pracy czy organizacja spotkań z pasjonatami. Szczegółowe ramy tej współpracy opisane zostały w przykładowych scenariuszach spotkań z rodzicami załączonych do tego programu.

VI. Weryfikacja efektów zajęć – zamiast oceniania

Założone cele programu powinny podlegać weryfikacji, a więc ocenie, w jakim stopniu zostały one zrealizowane dzięki podjętym działaniom. Może się to odbywać poprzez:

- a) pytania ewaluacyjne do dzieci (dotyczące zrozumienia przekazywanych treści, potrzeby kontynuowania/poszerzenia tematu, atrakcyjności zajęć);
- b) autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć z wykorzystaniem głównie skojarzeń i myślenia analogicznego);
- c) zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców;
- d) analizę prac dzieci, wykonanych w ramach działań z zakresu preorientacji zawodowej.

orientacja zawodowa – forma doradztwa realizowana w klasach I -VI publicznych szkół podstawowych- § 3. Celem orientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

SP – kl. I - VI

3. 1. W klasach I-VI publicznych szkół podstawowych doradztwo zawodowe jest realizowane w formie orientacji zawodowej, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień zawodowych.

2. Doradztwo zawodowe w formie orientacji zawodowej, o której mowa w ust. 1, jest realizowane w trakcie bieżącej pracy z uczniami lub przez zintegrowane działania nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców, o których mowa w art. 96 ust. 2 ustawy, doradców zawodowych, pedagogów lub psychologów.

3. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego w formie orientacji zawodowej, o której mowa w ust. 1, są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy.

Doradztwo zawodowe – realizowane w formie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego doradztwa w wymiarze określonym w ramowych planach nauczania, zgodnie z podstawą programową, określoną w załączniku nr 1 do zarządzenia - § 4.

SP VII – VIII +
ponadpodstawowe

§ 4. 1. W klasach VII i VIII publicznych szkół podstawowych oraz w publicznych szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a-c ustawy, z wyłączeniem szkół dla dorosłych, doradztwo zawodowe jest realizowane w formie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy, które mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego planowania kariery, podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, z uwzględnieniem ich zainteresowań i uzdolnień oraz informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

2. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego realizowane w formie zajęć, o których mowa w ust. 1, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

3. Zajęcia, o których mowa w ust. 1, **realizują doradcy zawodowi** posiadający kwalifikacje nauczyciela doradcy zawodowego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189 i 2203).

4. Zajęcia, o których mowa w ust. 1, **nie podlegają ocenie oraz nie mają wpływu na promocję** ucznia do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły przez ucznia.

5. **Informacja o udziale ucznia w zajęciach**, o których mowa w ust. 1, **nie jest umieszczana na świadectwie szkolnym** promocyjnym i świadectwie ukończenia szkoły.

Doradztwo zawodowe – inne formy realizowane zgodnie z treściami załącznika nr 2 - § 5.

wszystkie szkoły + CKU, CKP

§ 5. 1. W publicznych szkołach, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a-c oraz e i f ustawy, w tym szkołach dla dorosłych, oraz w publicznych placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, doradztwo zawodowe może być realizowane również w trakcie bieżącej pracy z uczniami lub słuchaczami lub przez zintegrowane działania nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców, o których mowa w art. 96 ust. 2 ustawy, doradców zawodowych, pedagogów lub psychologów, w szczególności w formie:

- 1) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu realizowanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;
- 2) zajęć z wychowawcą, z wyłączeniem szkół dla dorosłych;
- 3) działań określonych w wewnątrzszkolnym systemie doradztwa zawodowego, o którym mowa w art. 98 ust. 1 pkt 16 ustawy, w szczególności indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym oraz indywidualnych lub grupowych wizyt zawodoznawczych u pracodawców, w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, lub w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, które mają na celu poznanie przez uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach.

2. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego realizowane w formie zajęć i działań, o których mowa w ust. 1, **określa załącznik nr 2** do rozporządzenia oraz przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. b-e oraz g-h ustawy.

§ 6. 1. Za organizację i realizację doradztwa zawodowego w szkole lub placówce odpowiada dyrektor szkoły lub placówki.

2. Przy organizacji i realizacji doradztwa zawodowego szkoła i placówka może współpracować w szczególności z pracodawcami, placówkami, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli lub instytucjami rynku pracy.

§ 7. 1. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego, o którym mowa w art. 98 ust. 1 pkt 16 ustawy, **określa ogólne cele i działania związane z realizacją doradztwa** zawodowego w szkole **oraz podmioty**, z którymi współpracuje szkoła przy realizacji doradztwa zawodowego.

2. Na podstawie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, o którym mowa w art. 98 ust. 1 pkt 16 ustawy, **jest opracowywany program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na dany rok szkolny, który zawiera:**

- 1) działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, w tym:
 - a) tematykę działań,
 - b) metody i formy realizacji działań,
 - c) adresatów działań,
 - d) terminy realizacji działań,
- 2) podmioty, z którymi współpracuje szkoła przy realizacji działań, oraz realizatorów działań.

3. **W każdym roku szkolnym przed przystąpieniem do realizacji programu, o którym mowa w ust. 2, doradca zawodowy, nauczyciel, w tym nauczyciel wychowawca, o którym mowa w art. 96 ust. 2 ustawy, pedagog lub psycholog realizujący działania wynikające z tego programu informuje o nich, w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły, rodziców uczniów niepełnoletnich lub uczniów pełnoletnich.**

§ 8. 1. Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na informacje edukacyjne i zawodowe w celu wsparcia uczniów w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- 2) gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- 3) prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- 4) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę i placówkę;
- 5) współpraca z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami, o których mowa w art. 96 ust. 2 ustawy, psychologami lub pedagogami w tworzeniu i zapewnianiu ciągłości działań określonych w wewnątrzszkolnym systemie doradztwa zawodowego;
- 6) wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców, o których mowa w art. 96 ust. 2 ustawy, psychologów lub pedagogów w zakresie realizacji działań określonych w programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

2. Przepis ust. 1 pkt 1, 2 i 4-6 stosuje się odpowiednio do nauczyciela, w tym nauczyciela wychowawcy, o którym mowa w art. 96 ust. 2 ustawy, pedagoga lub psychologa realizującego działania z zakresu doradztwa zawodowego.

3. Zadania doradcy zawodowego realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej określają przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy.

§ 9. W przypadku braku w szkole doradcy zawodowego, o którym mowa w § 4 ust. 3, do roku szkolnego 2021/2022 włącznie, dyrektor szkoły może powierzyć realizację zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy, innemu nauczycielowi lub osobie, o której mowa w art. 15 ust. 2 ustawy. *(za zgodą kuratora pod warunkiem, że zobowiąże się do uzyskania kwalifikacji do 2022 r.)*

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2018 r.

WAŻNE !

1. Zgodnie z art. 363 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, z późn. zm.) **w odniesieniu do uczniów dotychczasowych gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych** (np. zasadniczej szkoły zawodowej) oraz klas tych szkół prowadzonych w szkołach innego typu **doradztwo zawodowe będzie realizowane w całości tak jak dotychczas w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach** (Dz. U. poz. 532) do czasu zakończenia kształcenia odpowiednio w tych szkołach i klasach.
2. W odniesieniu do uczniów szkół nowego ustroju szkolnego (*uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych*) doradztwo zawodowe, po dniu wejścia w życie w/w rozporządzenia, tj. po dniu 1 września 2018 r., będzie realizowane w oparciu o dwa rozporządzenia tj. o Rozporządzenie o doradztwie zawodowym oraz Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach - zadania związane z realizacją doradztwa zawodowego w ramach zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.
3. Należy dokonać zmian w statucie szkoły w zakresie obowiązków doradców, specjalistów/ nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i wychowania przedszkolnego.
4. W trybie pilnym opracować Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego i wpisać go do statutu.
5. Opracować w trybie pilnym **program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na dany rok szkolny 2018/2019 i zapoznać uczniów, rodziców w formie przyjętej w szkole/przedszkolu**

2.6. Rozporządzenie o nadzorze pedagogicznym

Rozporządzenie MEN
z dnia 27 sierpnia 2017 r.
w sprawie nadzoru pedagogicznego

§ 3. 1. Nadzór pedagogiczny jest realizowany przez wykonywanie zadań i czynności określonych w art. 55 ustawy, w trybie działań planowych lub doraźnych.

2. Działania planowe i doraźne, o których mowa w ust. 1, prowadzone przez dyrektorów szkół i placówek wynikają z potrzeb szkoły lub placówki.

§ 5. 1. Formami nadzoru pedagogicznego są:

- 1) **ewaluacja;**
- 2) **kontrola;**
- 3) **wspomaganie;**
- 4) **monitorowanie.**

§ 12. 1. Zespół lub osoba, którzy przeprowadzają **ewaluację zewnętrzną**, przed sporządzeniem raportu, o którym mowa w ust. 2, **przedstawiają wyniki i wstępne wnioski z ewaluacji na zebraniu rady pedagogicznej**, a w przypadku szkoły lub placówki, w której nie tworzy się rady pedagogicznej — na zebraniu z udziałem dyrektora, nauczycieli i osób niebędących nauczycielami, które realizują zadania statutowe szkoły lub placówki.

7. Dyrektor szkoły lub placówki informuje radę rodziców, samorząd uczniowski i radę szkoły, jeżeli rada taka została utworzona, o zakończeniu ewaluacji zewnętrznej i możliwości zapoznania się z raportem z ewaluacji, **w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania raportu.**

8. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania raportu z ewaluacji, **może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny**, a w przypadku, o którym mowa w S 7 ust. 2 — do organu sprawującego nadzór pedagogiczny i do kuratora oświaty, **pisemne, umotywowane zastrzeżenia dotyczące raportu.**

§ 23. 1. Dyrektor szkoły lub placówki we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego:

- 1) **przeprowadza ewaluację wewnętrzną i wykorzystuje jej wyniki** do doskonalenia jakości pracy szkoły lub placówki;
- 2) **kontroluje przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa** dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki;
- 3) **wspomaga nauczycieli** w realizacji ich zadań, w szczególności przez:
 - a) diagnozę pracy szkoły lub placówki,
 - b) planowanie działań rozwojowych, w tym motywowanie nauczycieli do doskonalenia zawodowego,
 - c) prowadzenie działań rozwojowych, w tym organizowanie szkoleń i porad.

2. Ewaluację wewnętrzną przeprowadza się w odniesieniu do zagadnień uznanych w szkole lub placówce za istotne w jej działalności.

3. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, **dyrektor szkoły** lub placówki **w szczególności**:

- 1) **obserwuje** prowadzone przez nauczycieli zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze **oraz inne zajęcia i czynności** wynikające z działalności statutowej szkoły lub placówki;
- 2) **monitoruje** pracę szkoły lub placówki.

§ 24. 1. Dyrektor szkoły lub placówki **opracowuje na każdy rok szkolny plan nadzoru pedagogicznego**, który przedstawia na zebraniu rady pedagogicznej, a w przypadku szkoły lub placówki, w której nie tworzy się rady pedagogicznej na zebraniu z udziałem nauczycieli i osób niebędących nauczycielami, które realizują zadania statutowe szkoły lub placówki, **w terminie do dnia 15 września roku szkolnego**, którego dotyczy plan.

2. Plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1, jest opracowywany **z uwzględnieniem wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w szkole lub placówce w poprzednim roku szkolnym oraz podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa**, o których mowa w art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy.

3. Plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) przedmiot ewaluacji wewnętrznej oraz termin jej przeprowadzenia;
- 2) tematykę i terminy przeprowadzania kontroli przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki;
- 3) zakres wspomagania nauczycieli w realizacji ich zadań, o którym mowa w § 23 ust. 1 pkt 3;
- 4) plan obserwacji, o której mowa w § 23 ust. 3 pkt 1;
- 5) zakres monitorowania, o którym mowa w § 23 ust. 3 pkt 2.

4. W przypadku dokonania zmian w planie nadzoru, o którym mowa w ust. 1, dyrektor szkoły lub placówki niezwłocznie informuje radę pedagogiczną, a w przypadku szkoły lub placówki, w której nie tworzy się rady pedagogicznej — nauczycieli i osoby niebędące nauczycielami, które realizują zadania statutowe szkoły lub placówki, o wprowadzonych zmianach.

§ 25. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie **do dnia 31 sierpnia**, przedstawia na zebraniu rady pedagogicznej, a w przypadku szkoły lub placówki, w której nie tworzy się rady pedagogicznej — na zebraniu z udziałem nauczycieli i osób niebędących nauczycielami, które realizują zadania statutowe szkoły lub placówki, **wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego**.